5

1 Významný přírodovědec a zakladatel zoologické zahrady v Praze Jiří Janda a jeho manželka Ludmila se lvíčaty v r. 1937
2 Prof. Janda ve své pracovně v administrativní budově zoologické zahrady
3 Jedna z publikací J. Jandy z r. 1924 (autorem titulní kresby je Jiří Janda)
4 Atlas ptactva středoevropského, druhé vydání z r. 1929 (nakladatel I. L. Kober), jehož autorem byl rovněž J. Janda.
5 První ředitel pražské zoologické zahrady se zaměstnanci. Snímky z archivu Zoologické zahrady hlavního města Prahy

společností – prvním předsedou Československé společnosti ornitologické, zakládajícím členem a čestným předsedou Klubu pěstitelů exotického ptactva, členem Masarykovy akademie práce a předsedou jejího Ornithologického ústavu, čestným členem Učené společnosti Šafaříkovy v Bratislavě, předsedou československé sekce The International Committee for Bird Protection a korespondentem Office International pour la Protection de la Nature a také členem Evropského literárního klubu. Po otevření zoologické zahrady v Praze se jeho veřejná a publikační činnost soustřeďovala na tuto instituci. Organizoval přednášky, psal články v českých i zahraničních časopisech, vydával průvodce po pražské zoo a k propagaci zahrady přispíval také příležitostnými články v denním tisku.

Jandovo životní krédo vyjádřila jeho žena Ludmila: „Celý život se snažil, aby člověk pochopil co krásného, milování hodného, skryto je v přírodě."

Vzhledem k tomu, že publikační činnost Jiřího Jandy nebyla nikdy prezentována uceleně, na webové stránce Živy uvádíme jeho kompletní chronologicky řazenou bibliografii z dostupných pramenů.

Ceny Česká hlava 2013

V uplynulém ročníku vědecké soutěže Česká hlava uspělo i několik zástupců Akademie věd ČR. Národní cenu vlády ČR Česká hlava 2013 získal prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., dr. h. c. mult., z Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i., Centra medievistických studií. F. Šmahel je vynikající český historik, který se soustřeďuje na dějiny středověku, hlavně na období lucemburské dynastie a české reformace. Husitství – významné období našich dějin – očišťuje od nacionálních i politických kontextů a pomáhá mapovat pozdně středověkou střední Evropu jako dobu politických, náboženských a kulturních pnutí před nastupujícím novověkem.

Cenu společnosti Kapsch (Invence) získala Ing. Ilona Müllerová, DrSc., z Ústavu přístrojové techniky AV ČR, v. v. i., v Brně za dlouhodobý a systematický výzkum elektronových mikroskopů. Češi byli třetí na světě, kteří dokázali vyrobit elektronový mikroskop a I. Müllerová navázala na tuto tradici výzkumu optiky v Akademii věd. Navrhla a realizovala novou formu objektivové čočky, která umožňuje dokonalejší detekci obrazového signálu pro rastrovací elektronové mikroskopy.

Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR (Doctorandus) obdržel za vědeckou práci v rámci doktorského studia Mgr. Ondřej Maršálek, Ph.D., z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i., který se zabývá molekulárními simulacemi působení ionizujícího záření na vodu a vlastnostmi takto vzniklého hydratovaného elektronu.

Z ostatních laureátů zmíníme ještě oceněná témata související s biologickými obory. Cenu Skupiny ČEZ (Patria) získal prof. Mikuláš Popovič MD, PdD., z Institute of Human Virology a University of Maryland, Baltimore. Narodil se jako československý občan v tehdejší Podkarpatské Rusi, vystudoval lékařství v Bratislavě a od 80. let žije v USA. S vlastí zůstal v kontaktu a stal se mimo jiné zahraničním členem Učené společnosti ČR.

Cena Ministra životního prostředí byla udělena Ing. Romanu Pavelovi, Ph.D., z Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v. v. i., za výzkum biologicky aktivních látek, především ve vztahu k agrochemikáliím.

Odborná porota ocenila i další vědce a inovátory (bližší informace najdete na http://www.ceskahlava.cz/).

1

1 František Šmahel, nositel ocenění Česká hlava v r. 2013. Foto S. Kyselová, Archiv SSČ AV ČR, v. v. i.

© Nakladatelství Academia, SSČ AV ČR, v. v. i., 2014. Přetisk článků včetně obrázků se výslovně zapovídá. Veškerá práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena.